

Європейська інтеграція. Асоціація поглиблюється

Юлія ЦИРФА

10

«Еталонну англійську версію розділу Угоди про асоціацію з ЄС, який стосується створення поглибленої й усеохопної зони вільної торгівлі, парафровано. Далі йтиме технічна робота з перекладу її українською мовою та мовами країн Євросоюзу», – зазначив Міністр економічного розвитку та торгівлі України Петро Порошенко після парафування частини Угоди щодо ЗВТ у Брюсселі 19 липня 2012 року. Такий політичний крок можна вважати досягненням українських чиновників, котрі першочергово планували завершити технічний процес лише до кінця 2012-го чи максимум – у вересні-жовтні поточного року. Відповідно, якщо згаданий договір буде підписано, а по тому він пройде необхідну процедуру ратифікації у національних парламентах усіх 27 країн-членів Європейського Союзу, українському виробникові відкриється найбільший ринок у світі.

«Рішення про підписання Угоди залежатиме від політичної ситуації в країні», – підкреслив речник ЄС з питань торгівлі Джон Кленсі, коментуючи процедуру парафування документа. Справді, підписанню Угоди передуватиме виконання Україною поставлених євросоюзом вимог, адже ЄС, передовсім, очікує від нашої держави перегляду рішень у кримінальних справах проти колишніх високопосадовців і проведення чесних виборів до Верховної Ради восени 2012 року.

«Перспективи відносин ЄС – Україна могли б бути дуже хорошими. Але, на жаль, нині ми переживаємо складний момент, і ключ до руху вперед у наших відносинах перебуває в Києві, а не в Брюсселі. Наша пропозиція цілком зрозуміла, що доводить парафування Угоди про асоціацію. Але фундаменту цінностей, необхідного для політичної асоціації, немає. Саме Україна повинна продемонструвати політичну волю, здійснивши чіткі та конкретні кроки, щоб переломити негативні тенденції, які ми спостерігаємо з 2010 року», – зауважили президент Європейської комісії Жозе Мануел Баррозу та Вищий представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки Кетрін Ештон 19 липня. Вони вкотре висловили занепокоєння з приводу незалежності судочинства після судової реформи 2010 року в Україні, скасування Конституційної реформи 2004 року, а також вибіркового застосування правосуддя до політичних опонентів. Адже Україні потрібна Конституція, яка, впровадивши довгострокові базові правила політичного життя, зрозумілі для політиків, виконавчої влади, судів і громадськості, продемонструватиме найширший консенсус усіх по-

літичних груп – від уряду до опозиції, витримавши перевірку часом. Відтак було відкрито заявлено, що Україна не дочекається підписання й ратифікації Угоди про асоціацію та ЗВТ, якщо терміново не зверне уваги на різке зниження рівня демократії та верховенства права. Утім, керівники ЄС привітали намір нашої держави запросити повноцінну місію міжнародних спостерігачів за виборами під керівництвом ОБСЄ – БДІПЛ 28 жовтня 2012 року.

Водночас 24 липня 2012 року зареєстровано внесений Президентом України Віктором Януковичем проєкт закону № 0266 «Про ратифікацію договору про зону вільної торгівлі», текст якого представники держав-членів СНД підписали ще 18 жовтня 2011 року. Наразі українська сторона сподівається на створення ЗВТ СНД без винятків і обмежень, що дасть змогу забезпечити взаємовигідний розвиток і нову, прогресивнішу систему відносин у цьому економічному просторі. Хоча за умов, коли РФ ще не пройшла всіх процедур, необхідних для вступу до СОТ, міжнародна торгівля на пострадянському просторі схожа радше на варіант «обмеженої з елементами вільної», а не на обмін товарами «без бар'єрів»: тільки стосовно українських товарів на теренах СНД діє понад сто різних винятків та обмежень. Причому на продукцію, яка становить найбільшу частину експорту нашої держави (цукор, металопрокат, зернові).

Відтак в економічному сенсі сьогодні спостерігається скоріше «східно-західна невизначеність». А в сфері соціальної політики на європейському напрямі вітчизняна дипломатія все ж таки досягла практич-

цифра

Нині 42,56% опитаних європейців стверджують, що Україна заслуговує на вступ до ЄС уже найближчим часом. Ще третина (30,92%) респондентів вважає, що наша держава може стати членом ЄС у середньостроковій перспективі, якщо поліпшить політико-економічну ситуацію. І тільки 2,77% заявляють, що не хочуть, щоб Україна колись увійшла до складу цього об'єднання. Про це свідчать результати першого європейського екзит-полу, який проводила серед 1048 громадян ЄС із 9 червня до 1 липня 2012 року компанія *GfK Ukraine* на замовлення Інституту світової політики. Дослідження відбувалося перед входом на стадіони чотирьох міст, котрі приймали чемпіонат Європи з футболу, – Києва, Львова, Донецька та Харкова, до того ж 84,64% опитаних уболівальників (здебільшого з Великої Британії, Швеції та Німеччини) раніше жодного разу не відвідували України.

Більш як половина (52,39%) респондентів із країн Європейського Союзу одразу ж висловилися за встановлення безвізового режиму між Україною та ЄС, а 55,82% – визнали, що після відвідування футбольного євротурніру відчувають симпатію до нашої країни, 16,89% – взагалі вважали, що Україна є членом Євросоюзу, а майже 12% – були впевнені в тому, що наша держава є членом НАТО.

ного результату: 23 липня в Брюсселі підписано Договір про внесення змін і доповнень до Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз. Фактично, після набуття цим Договором чинності, право на довгострокові, багаторазові та, що найголовніше, безкоштовні візи отримають члени громадських організацій, релігійних громад, представники професійних об'єднань, котрі беруть участь у міжнародних форумах, конференціях, програмах міжнародного обміну. З огляду на те, що журналісти, студенти, підприємці вже мають таке право, не буде перебільшенням стверджувати: держава створила максимально спрощені умови для поїздок до ЄС соціально найактивнішим представникам суспільства. Більшу прозорість процесу отримання віз забезпечить надання всім бажаним права клопотатися про візи напряму через посольства та консульства держав-членів ЄС (без залучення посередників у вигляді візових агенцій). Новий документ урегулює питання видачі багаторазових і довготермінових віз (на термін 1 рік та 5 ро-

ків, замість термінів до 1 та до 5 років відповідно). Також поліпшується порядок отримання віз для журналістів (замість запрошення приймаючої сторони можна буде подавати клопотання від редакції) та членів їхніх команд (операторів, звукорежисерів тощо).

Розширюється перелік осіб, котрі можуть подорожувати до ЄС узагалі без віз: відтепер, окрім власників дипломатичних паспортів, це право поширюватиметься і на власників службових паспортів (проте лише біометричних, котрі наразі в Україні не просто не видаються, а навіть не мають відповідного нормативно-правового обґрунтування їхнього оформлення). Понад те, окремим застереженням Євросоюз залишив за собою право призупиняти дію цієї норми у разі виявлення зловживання нею. Річ у тім, що в нашій державі доступ до службових паспортів мають набагато більше категорій осіб, аніж у межах ЄС, і це, по суті, потребує уточнення згаданого переліку під час заміни в Україні звичайних службових паспортів на біометричні.

Окрім того, було розширено й коло категорій держслужбовців, котрі можуть користуватися правами на оформлення довгострокових, багаторазових і безкоштовних віз. Якщо в діючій версії Угоди такі пільги надаються службовцям органів державної влади та місцевого самоврядування, Конституційного та Верховного Судів і членам офіційних делегацій, то відтепер ці пільги поширюватимуться на «національних і регіональних прокурорів та їхніх заступників».

«Ми переконані, що європейські стандарти та цінності впроваджуватимуться в Україні тим краще, чим більше українців матимуть можливість шляхом навчання, службових та наукових відряджень, туризму особисто знайомитися з тим, чим і як живе Європейський Союз. Спільний простір цінностей має будуватися на базі спільного простору вільного спілкування та людських обмінів», – наголосив Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко, коментуючи підписання оновленого документа.

До булочної на... аероTAXI?

Будівництво цієї дещо незвичної споруди на схилах столичної Паркової алеї почалося ще восени 2010 року. Серед пересічних громадян ходили чутки, що на цьому місці споруджується вертолітний майданчик для Президента України. Таємниця будівництва відкрилася 25 червня перед початком фінальної частини Євро-2012. Будувники офіційно оголосили, що в Києві запрацювало перше в Україні аеротаксі. Вертольоти розвивають швидкість 300 кілометрів на годину й беруть на борт до п'яти пасажирів.

Відтепер, як і в багатьох країнах світу, в небі над Україною застрекочують невеличкі сріблясті гвинтокрилі машини. Сучасне крилате таксі здійснює перельоти на двомоторних вертольотах «Eurocopter» установленими маршрутами, а також виконуватиме перельоти на індивідуальні замовлення з погодинною оплатою. Як повідомили співробітники вертольотодрому, наприклад, на вже затвердженому маршруті з Києва до аеропорту «Бориспіль» і назад за сприятливих погодних умов можна буде долетіти лише за 18 хвилин. Також розроблені й діятимуть маршрути в аеропорт «Жуляни», до пам'ятника Т. Г. Шевченку в Каневі. Передбачено перельоти й до інших міст України, зокрема, Львова, Одеси та Харкова, а також повітряні екскурсії. Про їхнє майбутнє повідомили в прес-службі компанії, яка обслуговуватиме туристів. Поки що заможним клієнтам аеротаксі пропонуватиме оглядовий політ над Києвом, переліт у парк «Київська Русь» та доправлення гравців до гольф-клубу, розташованого на околиці

столиці. Щоправда, ці маршрути ще в стадії доопрацювання.

Варто зазначити, що нова споруда в центрі Києва збудована не тільки як адміністративно-діловий центр авіації та розважально-комерційний об'єкт, вона має й стратегічне значення. Під час Євро-2012 у разі виникнення надзвичайних ситуацій центр був готовий надати екстрену допомогу, це, до речі, одна з основних вимог УЄФА. Конструктивна частина вертольотодрому, а також кілька відповідних рівнів підірних стін уздовж усієї ділянки в 2,18 гектара спроектовані так, щоб зміцнити схили й не допустити сповзання ґрунту. Вертольотодрому присвоєно клас Н-3, що означає: в разі необхідності майданчик зможе прийняти важкі вертольоти вагою до 13 тонн, зокрема, транспортні Мі-8, які використовуються Міністерством надзвичайних ситуацій та службами санітарної авіації.

Головний архітектор столиці Сергій Целовальник також підтвердив серйозність намірів використання повітряної допомоги. За його слова-

ми, найближчим часом у Києві планують побудувати ще 19 вертолітних майданчиків. Їх розмістять поблизу великих лікарень, щоб за потреби якомога швидше надати необхідну допомогу потерпілим. Це завжди вкрай важко робити, зважаючи на постійні затори та пробки на дорогах столиці.

І, нарешті, про головне: вартість перебування однієї години в повітрі становить дві з половиною тисячі євро. Однак у кожному окремому випадку, уточнюють перевізники, тариф розраховують індивідуально. Заявки на польоти приймаються мінімум за 12 годин до вильоту. Для постійних клієнтів обіцяють знижки. Година екскурсії теж оцінюється в 2,5 тисячі євро.

Варто зазначити, що на час підготовки матеріалу послугами нового виду транспорту офіційно скористалося близько вісімнадцяти осіб. Серед них більшість іноземці. Стає очевидним, що, перефразовуючи висловлювання героїні відомої кінострічки, «наші люди до булочної на аеротаксі не літають».

